

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lvcæ Pinelli Societatis Iesv Theologi, De Virtute Sev
Energia, & admirandis Sacrosanctæ Missæ effectibus,
Libri Duo**

Pinelli, Luca

Coloniæ, Anno M.D.CVIII.

VIII. Quid ad percipiendos fructus & effectus S. Missæ requiratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46295](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46295)

mediante hoc Sacrificio bona temporalia obtineantur? Respondeo, per modum impetrationis: cum enim in isto Sacrificio offeratur Christus, cui nihil vnquam negatum fuit à Patre cœlesti, facile impetratur, quod iustè petitur, id est, quod petitur ad gloriam Dei, & animarum salutem promouendam.

Quid ad percipiendos fructus & effectus S. Missæ requiratur.

CAP. VIII.

Agimus hîc de effectu, qui prouenit ex Sacrificio Missæ ex opere operato, qui consistit in remissione peccatorum, & Satisfactione pro pœna, quam sustinere quisq; debet pro peccatis præteritis. Qua de re actum fufius est capite præcedenti in declaratione tertij dubij.

Primo igitur necessarium est, vt Sacerdos celebrans, Missam, eiusque fructus alicui applicet ex sua intentione: cum enim Sacerdos Myfteriorum Diuinorum sit dispensator, hinc est, vt huius Sacrificij effectus referatur ad eum, cui à Sacerdote Missa illa applicatur.

Hic duo dubia se obijciunt. Primum

est.

LIB. PRIMVS.

est: Sacerdos aliquis obligatus est Missam celebrare pro Paulo, verbi gratia: quia vel ab illo plenarium accepit stipendium, aut quia id facere illi iniunctum est ab habente potestatem, puta Papa, Episcopo, aut, si Religiosus est, à suo Superiore. Ille vero, præter omnem rationem & æquitatem, Missam Francisco applicat. Quæritur: Fructus huius Missæ vter eorum consequitur, Paulusne, an Franciscus? Sunt, qui in tali casu fructum Missæ non adscribant ei, cui iniuste eam applicat Sacerdos; sed ei potius, cui eam applicatam oportuit. Ratio est. Primo, quia non est credibile, Christum, in applicandis huius Sacrificij fructibus, iniustam & iniquam ministri intentionem respicere. Secundo, quia intentio & voluntas superioris efficacior est intentione subiecti. Vnde sequitur, fructum Missæ illi applicari, quem intendit Superior; non autem illi, quem intendit Sacerdos siue inferior. Alij ministri intentionem semper prævalere volūt, propterea quòd potestatem offerendi Sacrificium Missæ à nullo aliam habeat dependentem. Vnde dicitur in forma Ordinationis

nationis: Accipe potestatem offerendi Sacrificium pro viuis & defunctis. Ergo pro illo valet Missa, cui à Sacerdote applicatur. Similiter euenire in Sacramentis videmus: si Sacerdos aliquis inferior aliquem baptizet, aut absoluat contra voluntatem sui Superioris, nihilominus tenet Sacramentum, propter rationem iam dictam. Concludo igitur, Sacerdotem non applicantem Missam, cui oportebat, malefacere; fructum tamen eius nihilominus redundare ad eum, cui à Sacerdote applicatur, etsi hoc ipso facto contra alterum iniustitiam committat. Dico deinde, eum Sacerdotem teneri ad restitutionem stipendij ab altero accepti, aut sanè ad celebrandum pro eo alio tempore. Et, si Religiosus est, pro eo Missam celebrare debet, pro quo celebrari eam Superior ordinauit, nisi tamen cesset causa talis ordinationis. Verbi gratia: Ordinēt Superior, vt celebretur Missa pro sanitate Petri infirmantis: Missa non celebratur, & Petrus ea nocte moritur. hinc manifestum est, non teneri ad celebrandam Missam, quippe

LIB. PRIMVS. 3

quippe cùm cesset causa ordinationis, siue mādati Superioris. Alterū dubium est: Quid fiat de fructibus eius Missæ, quæ à Sacerdote nemini applicata sit, aut applicata quidem sit, sed ei, qui ea non habet opus, aut fructuum eius non est capax? Respondeo: Hoc in casu Missæ fructum & effectum, quæ est remissio poenæ, nemini communicari: quia, vt communicetur alicui, necessaria est Sacerdotis intētio & applicatio, minimum virtualis; qua deficiente, neq; fructus communicatur Sacrificij, sed reponitur, aut (vt dicam melius) manet in thesauro Ecclesiæ. Idem dicendum est, si Sacerdos Missam applicet eidem, cui Antonius, verbi gratia, eam applicat, si Antonius eam suo tempore non applicauerit; tum enim Sacrificium non sortitur effectum, propter rationem iam dictam. Ita arbitratur Suarez Tom. 3. disp. 79. sect. 9. §. ex dictis, contra Cordubensem, lib. I. quæst. 4. dub. 5. Quærat aliquis, an Sacerdos animaduertens, Missam hesternam verbi gratia non fuisse applicatam, eam applicare possit die sequenti?

Respon-

Respondeo, non posse: quia fructus Sacrificij non manet suspensus, quin nec ex cōmuni Ecclesiæ thesauro loco motus fuit, neque Sacerdos ille ius habet in tali fructu, nisi tempore oblationis, perinde vt in Sacramentorum quoque administratione vsu venire videmus.

Secundò, ad percipiendum effectum & fructum huius Diuini Sacrificij, necesse est, vt aliquis sit baptizatus. Ita sentit S. Thomas p. 3. q. 79. art. 7. ad 2. & ante hunc S. Augustinus de Anima lib. 7. c. 9. Ratio est, quòd Satisfactio pro pœna, de qua loquimur, qui effectus est Sacrificij ex opere operato, non datur nisi membris Christi, & filijs Ecclesiæ: mēbra verò Christi omnes sumus per Baptismum, qui fidei est signaculum, per quod in filios Ecclesiæ suscipimur. Vnde in Canone Missæ dicitur: *Memento Domine famulorum famularumq; tuarū, qui nos præcesserūt in signo fidei.* Et hinc, cum offerendum est hoc Sacrificium, ex Ecclesia exire iubentur Catechumeni, quòd effectuum eius non sint capaces. Dices, supra capite 5. dictum est, etiam pro infidelibus Missam celebrari posse.

Ergo

LIB. PRIMVS. 65

Ergo quoque huius Sacrificij effectum consequi possunt non baptizati. Respondeo : Supra nos de hoc Sacrificio locutos fuisse, quatenus est impetratorium alicuius gratiæ ac fauoris, & hoc fine etiam pro Gentilibus offerri posse. At hîc de Missa loquimur, quatenus est Sacrificium satisfactorium ex opere operato, quo temporalis pœna remittitur, & sic solummodò prodest Baptizatis. Tertio requiritur; vt qui de huius Sacrificij fructibus participare, aut perfrui ijs volunt, viatores sint, neque adhuc ad finem beatitudinis pertigerint, sicut Beati in coelo, multo minus damnati in Inferno. Ratio est: quia qui in coelo sunt, iam plenariè satisfecerunt; alioquin enim eò non peruenissent. Damnati verò non sunt capaces remissionis pœnæ, quia inimici sunt Dei. Effectus igitur & fructus huius Sacrificij solis communicatur viatoribus, quales sunt fideles in hac vita, & defuncti in Purgatorio: ij siquidem, quando nondum peruenerunt ad terminum, viatores rectè dici possunt. Vnde Concilium Tridētinum sess. 25. cap. I. dicit: Animas in Purgatorio deten-

deten-

detentas multum per Sacrificium Missæ adiuuari : & fess. 22. cap. 1. Missam pro viuis ac defunctis offerri affirmat.

Quartò, ad consequendos effectus huius Sacrificij necesse est aliquem esse in gratia & amicitia Dei : hoc enim beneficium non nisi amicis confertur; nequaquam verò inimicis, quales sunt, qui peccatis mortalibus sunt implicati, quæ impediunt, quominus ijs Satisfactiones Christi applicentur. Hic occurrit dubium : An scilicet hoc obstaculo peccati remoto, homo reuersus in gratiam, effectum huius Sacrificij recuperet, quemadmodum recuperat effectum Baptismi, qui fictè ac cum simulatione baptizatur, postquam de tali simulatione pœnitentiam egerit? Respondeo hic esse rationem longe diuersam. Quod enim Baptismus effectum suum recuperet sublato impedimento, necessarium est ad consequendam salutem, quippe cùm reiterari non possit; Missæ verò sacrificium reiterari potest, neque ita necessarium est vt Baptismus. Dicimus ergo fructum & effectum hu-

ius Sacrificij obiecto impedimento ob peccatum mortale, eius scilicet pro quo offertur, non manere suspensum, donec talis persona conuertatur, sed manere in thesauro Ecclesie, quemadmodum quoque dictum est supra.

Quintò requiritur, vt is, pro quo offertur Missa, obligatus sit ad solutionē poenæ pro peccato aliquo præterito: quia vbi nulla est obligatio ad poenam, ibi quoq; hoc Sacrificium non sortitur effectum, quemadmodum dictum est de Beatis. Hinc est, quòd illud Sacrificium effectum nullum in B. Virgine habere potuerit, quæ speciali priuilegio libera fuit ab omni culpa, neque vllò vnquam tempore obstricta obligationi ad poenam aliquam temporalem. Quærat aliquis, an in tali casu referuetur iste effectus in aliud tempus, quo fortè eo est opus habiturus? Respondeo vt ante, talem effectum non manere suspensum, sed manere in thesauro Ecclesie. Verum quidem est, S. Thomam in Addit. q. 71. art. 14. ad 3. existimare, in tali casu.

casu, propter pietatem diuinam, & cōmunem iustorum charitatem, illum effectum communicari iustis eo opus habentibus: sed hæc verum esse intelligitur, quatenus Sacerdotis applicatio, minimum in genere & virtualiter, adhibetur, id est, quotiescunque pro aliquo sacrificio ea conditione, vt eo fructu Sacrificij non indigente, fructus in alium transeat indigentem. Alioquin si intentio Ministri Sacrificium offerentis in aliquo subsistat, qui eius fructum non indigeat, tum fructus iste in alium non transit, sed manet in Thesauro Ecclesiæ. Hinc nõ Sacerdotis solum, sed quicumque etiam Missam celebrari procurant, intentio requiritur, vt, si effectus sacrificij non profit ei, cui applicatur, alijs ad minimum profit, eius fructu indigentibus.

Ad euidentiozem eorum, quæ dicta sunt, declarationem, tria discutienda dubia proponuntur. Primum est: An in eo, pro quo celebratur Missa, hoc fine, vt fructus eius percipiat, præter gratiã alia quoque quædam requiratur dispositio aut præparatio, puta, vt eo tempore
inbo-

LIB. PRIMVS. 69

in boni alicuius operis exercitio occupetur? ut desideret, & consideret tanti beneficii fructus? Respondeo, præter gratiam, & illa dona, quæ eam comitantur, nullam aliam præparationem requiri. Ratio est, quòd effectus Missæ, qui est ex se, siue opere operato, de quo loquimur in præsentiarum, non confertur per actionem aliquam eius, qui tales effectus consequitur, sed per donationem & institutionem Christi, qui ordinavit, ut hi, qui in gratia sunt constituti, quotiescunq; pro ijs Missa celebratur, toties consequantur remissionem poenæ pro certis peccatis præteritis. Unde etiamsi is, pro quo Missa celebratur, dormiat, nihilominus tamen eius consequitur effectum: pari modo, ut si ego meam satisfactionem alteri id ignorantem communicem, Deus tamen nihilominus eam acceptat, ac certam illi poenæ partem relaxat, idque propter rationem commemoratam. At, inquit, consensus ad minimùm requiritur, & voluntas tale beneficium recipiendi. Respondeo sufficere, si iste consensus sit virtualis tantum ac implicitus, quem

habere

habere omnes præsumuntur. Omnes enim poena, qua obstricti sunt, cupiunt liberari.

Secundum dubium est: An peccata venialia fructum Missæ impediât in eo, pro quo illa celebratur? Respondeo nõ impedire, quia culpa venialis nõ tollit gratiam, quæ est vltima & sufficiens dispositio ad percipiendos effectus Missæ. Deinde peccata venialia non sunt fructui huius Sacrificij contraria, qui est remissio poenæ temporalis, vnde neque eundem possunt impedire.

Tertium dubium est: An quò quis maiorem gratiam habet, maioriq; pietate ac deuotione excellit, eò quoq; vberiores ex Missa fructum referat, quæ pro illo celebratur? id est, an obtineat remissionem maioris poenæ, quam qui minus pius est, ac deuotus, quando pro eo Missa celebratur? Aliqui tenuerunt partem affirmantem, veluti Soto de Iustit. libr. 8, q. 2. art. 2. & Syluester verbo Missa, q. 9. Ratio est: Si enim gratia est dispositio ad consequendum effectum Missæ, consequi etiam videtur, vt maiores ac vberiores habeat effectus, qui
maio-

LIB. PRIMVS. ¶

maiolem habet gratiam. His non obstantibus, sequendus est Caietanus Tom. 3. Opusc. tractat. 3. q. 2. & Durandus in 2. dist. 45. q. 3. numer. 7. & 8. qui dicunt quantitatem effectuum Missæ prouenire ex institutione Christi, & Sacerdotis applicantis intentione, non ex gratia: neque gratiam hîc præstare aliud, quàm quòd remoueat obstacula, in tali persona talem effectum impediencia, pro qua nimirum Missa celebratur. Et hæc doctrina est S. Thomæ in 4. Sent. dist. 45. q. 2. art. 3. quæstiuncula I. Ad rationem in contrarium allatam respondetur, effectum Missæ non dependere à gratia, neque secundùm gratiam communicari, sed dari his, qui sunt in gratia secundùm intentionem applicantis. Hinc non sequitur: vbi maior est gratia, ibi etiam maior erit effectus, excepto casu sequenti: si videlicet Sacerdos, Missam celebrans pro duobus in gratia constitutis, eius Missæ fructum pro rata magnitudinis gratiæ ijs applicaret; tum enim maiorem gratiam habes, maiorem quoq; fructus portionem consecuturus esset; quia
talis

DE S. MISSA

talis est ipsius Sacerdotis applicatio: si
verò æquali proportione ambobus ap-
plicet, æqualem quoque fructum ambo
consequentur, etsi vnus altero maiorem
gratiam habeat.

Fundamentum omnium eorum, quæ
hîc dicuntur, cõsistit in remissione pœ-
næ, quæ effectus est & fructus huius di-
uini Sacrificij, neque nobis per actus
nostros, sed per viam donationis con-
fertur; quippe quæ instituta est à Chri-
sto secundum intentionem Ministri. Hinc
si quis maiorem fructum ex Missa con-
sequatur, non ideo est, quia maiorem
gratiam habuit, sed quia à Sacerdote il-
li maiori ex parte sit applicata.

*Sitne finitus, an infinitus effectus Missæ, id
est, an tantum proficit Missa, quæ pro mul-
tis, quantum quæ celebratur
pro vno solo?*

CAP. IX.

VT propositam quæstionem rectius
intelligamus, notandum est, aliud
esse valorem Missæ, aliud verò eiusdem
fructum & effectum. Valor eius in di-
gnitate & sufficiëntia consistit eius, quod
offer

offer
tali or
dum p
sti. Q
Missæ
quider
natura
suffici
homin
dum q
mentu
fertur
& qui
infini
media
id dis
cium
offeren
psum t
ætern
lijper
lud, t
cepta
ter q
ultim
loqua
ficiun